

NOTE DE TOPONIMIE MUNTENEASCĂ

de

Vasile FRĂȚILĂ

Relativ recent (în 2005, respectiv în 2007), sub egida Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, în Editura Academiei, au văzut lumina tiparului primele două volume din *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*¹, relizate de un grup de cercetători², sub redacția prof. univ. dr. Nicolae Saramandu.

Operă fundamentală a onomasticii românești actuale, *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)* se alătură altora asemănătoare apărute până acum, unele integral, altele doar parțial: *Dicționarul toponimic al Banatului (DTB)*, *Dicționarul toponimic al Olteniei (DTRO)*, *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, *Tezaurul toponimic al României. Transilvania (TTRT)*. *Județul Sălaj și Tezaurul toponimic al României. Transilvania (TTRT)*. *Valea Hășdății*.

Vol. I se deschide cu o *Introducere* (p. 7-11) în care se expune modul de organizare a materialului toponimic, care, în mare, urmează modelul DTRO. El cuprinde, ca și DTRO, patru tipuri de articole-titlu:

---

¹ Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*, vol. I A-B, București, Editura Academiei, 2005, 397 p., vol. II C-D, București, Editura Academiei, 2007, 369 p., sub redacția: Prof. univ. dr. Nicolae Saramandu.

² Dr. Maria Dobre și dr. Adrian Rezeanu sunt redactorii și autorii etimologiilor din vol. I, acestora adăugându-li-se, în calitate de redactor, la vol. al II-lea, asist. cercet. Filofteia Modoran.

Au efectuat anchete de teren și au extras material din arhive și biblioteci: Gheorghe Bolocan, Maria Dobre, Christian Ionescu, Ecaterina Mihăilă, Filofteia Modoran, Ion Moise, Ion Penișoară, Cornelia Popescu, Adrian Rezeanu, Galina Simionescu, Elena Timoftei și Domnița Tomescu.

Redactarea computerizată a vol. I a fost asigurată de referent I Andreea Dumitrașcu, dr. Iustina Burci și conf. dr. Elena Șodolescu-Silvestru (ultimele două, parțial), iar la vol. al II-lea, numai de Andreea Dumitrașcu.

articole cu un singur obiect denotat, articole cu două sau mai multe obiecte denotate, articole-mată și articole-trimiteri. La etimologie se dă forma corespunzătoare unei singure realități denotate.

Articolele cu un singur obiect denotat privesc microtoponimele care desemnează moșii, părți de sat, forme de relief, semne de hotar etc., cele cu două sau mai multe obiecte denotate includ toponimele formate prin transfer de la numele cu cea mai veche atestare, de obicei un oiconim (numele localității), mai rar, un hidronim, aflat pe raza aceleiași unități administrative (comuna). Articolele-mată, destul de frecvente, sunt de două feluri, simple sau analitice, fiind formate, în general, de la termeni geografici populari cu mai multe ocurențe, al căror sens este dat de sensul termenului comun. Entopicul (= termenul geografic popular) în structurile analitice poate intra în combinații cu determinanți antroponimici (I), toponimici (II), substantivali (III), adjectivali (IV), ultimii reprezentați de adjective calificative și locuțiuni adjectivale.

Având la bază criteriul sintactico-morfologic, în cadrul primelor trei serii au fost identificați: determinanți antroponimici/toponimici/substantivali în cazurile nominativ-acuzativ, singular și plural (I a, II a, III a); determinanți antroponimici/toponimici/substantivali de genul masculin singular, în cazul genitiv, articulați enclitic (I b, II b, III b); determinanți antroponimici de genul masculin și feminin, articulați cu articol proclitic (I c); determinanți antroponimici de genul masculin terminați în *-a*, *-ea* și feminin, în cazul genitiv, cu articol enclitic (I d); determinanți antroponimici de genul masculin și feminin singular în cazul genitiv, plural (I e); determinanți toponimici/substantivali de genul feminin singular în cazul genitiv (II c, III c); determinanți toponimici/substantivali în cazul genitiv plural (II d, III d); determinanți antroponimici de genul masculin/feminin la singular/plural, în cazul acuzativ cu prepoziție (I f); determinanți toponimici/substantivali la singular/plural, în cazul acuzativ cu prepoziție (II e, III e).

Nu toate articolele-mată au elemente pentru fiecare secvență.

În comparație cu DTRO, în structura articolului-mată, în DTRM, s-au operat unele modificări: sintagmele *de Sus*, *de Jos* sunt considerate locuțiuni adjectivale și nu determinanți adverbiali; secvența a V-a din DTRO, considerată o clasă eterogenă, cu determinanți prepoziționali, antroponimici, toponimici și substantivali, a fost eliminată, toponimele respective fiind repartizate la primele trei secvențe, ca subdiviziuni aparte.

Alte deosebiri față de DTRO constau în faptul că autorii DTRM au redus numărul atestărilor istorice, precum și al informațiilor suplimentare de ordin geografic, în special la hidronime: locul de obârșie, afluenți, loc de vărsare, bazin hidrografic (fapt benefic în economia lucrării, dar nu și în ceea ce privește valoarea documentării).

Ca și celelalte dicționare toponimice pe regiuni, și DTRM se remarcă prin bogăția și varietatea materialului toponimic cules prin anchete la fața locului, dar și cu ajutorul unui mare număr de colaboratori externi (ale căror nume sunt date în vol. I, între paginile 12-16), precum și din tot felul de izvoare (lista acestora e cuprinsă între paginile 73-96). În partea introductivă din vol. I este dată, de asemenea, lista localităților anchetate cuprinzând apartenența administrativă: comună, oraș, municipiu, județ (p. 17-72). Impresionează în mod deosebit *Bibliografia* privind *lucrările de referință* (p. 99-161), a *periodicelor* și a *volumelor colective* (p. 162-167).

Cele două volume, însumând împreună aproape 750 de pagini, sistematizează, după criterii foarte riguroase, un material toponimic extraordinar de bogat și variat, pe care îl explică din punct de vedere lingvistic, fapt ce a presupus din partea autorilor un efort de durată, complinit de pasiune și dăruire.

Știința de graniță, care îi interesează atât pe lingviști, cât și pe geografi și pe istorici, toponimia presupune cunoștințe temeinice de lingvistică generală, de istorie a limbii, de dialectologie, de semantică, de etimologie, de botanică, de folclor etc., pe care autorii *Dicționarului toponimic al României. Muntenia* le-au demonstrat în marea majoritate a cazurilor.

În cele ce urmează, respectând ordinea alfabetică a toponimelor din DTRM I-II, ne permitem să aducem unele completări și să oferim unele sugestii în explicarea etimologică a câtorva nume de locuri din opera menționată.

ALEXÁNDRIA, numele orașului teleormănean, astăzi reședință de județ, este explicat din np. *Alexandria*, trimiterea făcându-se la Iorgu Jordan, DNFR, or Iorgu Jordan, *op. cit.*, p. 25 indică un np. *Alexandria*, variantă a lui *Alexandru*, și adaugă: „cf. n. top. *Alexandria* după numele lui Alexandru Ghica, domn al Munteniei, în 1830 când s-a întemeiat actualul oraș din jud. Teleorman”. Între sursele consultate de autorii DTRM I pentru istoricul orașului, este citat și MDGR, fără să se rețină și următoarele afirmații din vol. I al acestei opere, p. 50: „*Istoricul*. Întemeierea acestui oraș datează din anul 1834, după cum rezultă din statutele cuprinse în hrisovul Domnitorului Alexandru Ghica. El a fost populat de către loc[uitori] veniți din orașele Zimnicea și târgul Mavrodinului [...]. Se dete comunei numirea după numele Domnitorului de atunci, Alexandru Ghica”.

Prin urmare, oiconimul *Alexandria* este dat de oficialități și el se încadrează între cele omagiale.

APA POTÓCULUI, numele unui pârâu din s.c. Hulubești-Db. (DTRM, I, 196) este explicat din *apă* + determinant antroponimic. Hidronimul dâmbovițean are drept etimon sigur apelativul *apă* cu sensul

„pârâu” + determinant toponimic, probabil *Potoc* sau substantivul *potoc* „pârâu”, apelativ ieșit din uz, dar înregistrat de DLR, t. VIII, partea a 4-a, care circula prin Banat – după o trimitere la *Anonimus Caransebesiensis*, precum și la data anchetei lui Hasdeu pentru *Magnum Etymologicum Romaniae*, H XVIII 276. Dacă pentru apelativul din Banat s-a putut indica drept etimon scr. *potok* „pârâu”, cf. magh. *patak*, atestarea acestuia în toponimul de la Hulubești (Dâmbovița) ar putea să ne trimită la bulg. *potòk* „kleines schnell laufendes Gewässer, Bach”, cum îl dă Udolph, *Studien*, p. 246.

BOURÉLU, numele unei văi din hotarul orașului Pucioasa-Db (DTRM, I, 323), este explicat din np. *Bourelu* sau din *bourel* „rădașcă; numele unui pește”; cf. însă și *bourel*, cunoscut în centrul Transilvaniei cu sensul de „melc”³.

BULÁRU, izvor, s.c. Târgușoru Vechi – Ph., consemnat și în MDGR (DTRM I 366), este explicat din *bunar* „puț”. Aria lui *bunar* se întinde însă numai în Banat și în Oltenia vecină, fiind un împrumut din sârbocroată⁴. Mai degrabă toponimul prahovean ar putea trimite la bg. *bunàr* „kupan kladenec, izlak” (BER I 90). Cf. și toponimele bulgărești *Bunàra*, *Bunàr deré*, *Bunàr dersí*, *Bunardžik*, *Bunàriște* etc. (BER I 90, s.v. *bunar*) < turc. dial. *bunar*, corespunzând formei literare: *binar*, *pinar*, *punar*.

Etimonul toponimului de mai sus l-ar putea constitui însă n.p. *Bulariu*, înregistrat în DFNFR 370.

CÁLNIȘTEA, numele unui pârâu, afluent al Argeșului, ce străbate hotarul câtorva localități din județele Teleorman și Giurgiu (DTRM II 66) și care a fost dat și unei foste plase din fostul județ Vlașca, este explicat din sl. *Kalen* „noroi, mocirlos” (derivat de la *kal* „noroi, mlaștină”) + suf. *-iște*, făcându-se trimitere și la DTRO II 137 și la Iordan, *T.* 440.

Câlniște nu poate fi însă format în română de la slavul *Kalen* (neînregistrat ca toponim la noi) + suf. *-iște*, ci el provine direct dintr-un sl. *Kalniște < adj. sl. *kalinŭ „noroi” (< sl. *kalŭ* „noroi” + suf. *-inŭ*) + suf. col. *-iște* (< sl. com. **-isko* + *je*)⁵.

Sufixul rom. *-iște* (< v.bg. *-ište*) a intrat în limba română prin cuvinte ca *braniște*, *grădiște*, *miriște*, *pajiște*, *siliște*, aproape toate cu sens local. Cu toate că exemplele de mai sus nu sunt analizabile în româna

³ V. Frățilă, *Graiul de pe Târnavă*, Blaj, Editura Astra, 2005, p. 130-131.

⁴ Vezi Dorin Gămulescu, *Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân*, București – Pancevo, Editura Academiei, 1974, p.

⁵ Pentru originea sufixului colectiv *-iște* (< **-iskjo*, **-iskje*), vezi Hans Holm Bielfeldt, *Altislavische Grammatik. Einführung in die slavischen Sprachen*, Halle (Saale), VEB Max Niemeyer Verlag, 1961, p. 121; Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb, Jugoslovenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1971, p. 735.

actuală, probabil că, la un moment dat, sufixul a fost simțit, totuși, ca atare și a putut să devină productiv în limbă. El s-a adăugat mai ales la nume de plante, având inițial rolul de a indica locul unde se găsește o plantație sau o rămășiță dintr-o plantație, ca apoi să imprime acestor derivate și o nuanță colectivă. De obicei, derivatele formate pe teren românesc poartă accentul pe sufix (*aluniște, cânepiște, plopiște* etc.). Sub influența acestora, prin analogie, unele împrumuturi din slavă și-au schimbat accentul de pe radical pe sufix: *grădiște* (vezi Florența Sădeanu, *Sufixele colective din limba română cu specială privire asupra reparației lor*, în SMFC, III, 1962, p. 41-87, în special p. 58-60 și 80-81).

De altfel, formării toponimului pe terenul limbii române se opune accentul, care în derivatele românești cu suf. *-iște* se găsește pe sufix (cf. *cânepiște, porumbiște, săcăriște* etc.)⁶.

Pentru alte toponime *Câlniște(a)* la noi (vezi Iordan, *Top. rom.* 54, 69), iar pentru limbile slave: pol. *Kaleniszczce* (Udolph, *Studien* 177-178), ceh. *Kalniště* (Iordan, *Top. rom.* 54), bg. *Kalništa* (BER II 156, s.v. *kal*¹).

CEÁPA CIORII, izlaz, s. Bădulești, c. Uda – Ag. (DTRM II 73), este explicat din top. *Ceapa* + determ. top. Toponimul argeșean provine, mai degrabă, din subst. *ceapa cioarei* – s. – *ciorii* = 1. *Gagea pratensis* s. *stenopetala*: mică plantă bulboasă, cu flori galbene; se mai numește și scânteită; *Muscari comosum*: plantă bulboasă, cu flori albastre; se mai numește floarea-viorelei, zambilă (vezi DA, s.v. *ceapă*). Cf. și *A mâncat ceapa-cioarei* = e nebun, spune prostii.

CERVÉNIA, numele unui pârâu s. Dițești, c. Filipești de Pădure – Ph. și al mai multor localități din jud. Teleorman (DTRM III 86-87), nu poate proveni simplu din bg. *červen* „roșu”, ci din bg. *červen* + suf. adjectival posesiv *-j-a*⁷.

CHIÓJDU, numele mai multor localități din jud. Buzău și Prahova (DTRM II 95), nu provine, simplu, din magh. *köves*⁸, ci din *Kövesd* < magh. *köves* „de piatră” + suf. top. magh. *-d*, iar direct din magh. *köves* provin toponimele *Coveș, Cuiăș, Cuiș*, citate și de Iordan (*op. cit., loc. cit.*), care trimite la G. Kisch⁹.

CIREÁȘOV, localitate componentă a municipiului Slatina-Olt (DTRM II 111), nu provine din np. *Cireș* + suf. *-ov*, ci este un toponim slav, atestat deja la 1392: *Čerešov*. „La baza toponimului, spune Emil Petrovici, SDT 191, stă adjectivul slav **čerešovŭ*, cf. bg. *čereša* «cireașă,

⁶ Vezi George Pascu, *Sufixele românești*, București, Editura Academiei Române, 1916, p. 250-251.

⁷ Vezi Vasile Frățilă, *Cercetări de onomastică și dialectologie*, Timișoara, Editura Excelsior Art, 2004, p. 75.

⁸ E citat Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, p. 91.

⁹ *Siebenbürgen im Lichte der Sprache*, Hermannstadt, 1929.

cireș», *čerešov* «de cireș(e)», în dicționarul Gerov-Pančev, *čirjasja*, *čerešja*. Forma bulgară modernă, dată de Gerov-Pančev, precum și formele mai vechi **čereša*, **čireša*, care stau la baza toponimului *Cireșovul*, pot reprezenta un împrumut relativ recent din limba română. În cazul acesta, putem presupune că slavii din fostul județ Olt au format un adjectiv în *-ovŭ* din substantivul de origine recentă românească **cereșa* și au întrebuințat acest adjectiv ca toponim, care, la rândul său, a fost împrumutat de români de la slavi” (p. 191).

CLĂNIȚA (cu accentul pe prima silabă), numele unui pârâu din județele Argeș și Teleorman, numit și *Clănița cea Mare*, *Clănița cea Mică*, *Clănița Seacă*, *Clănicioara Seacă*, atestat deja la 1599 sub forma *Clădniță* și în slavă *Clădnițev* la 1633 (DTRM II 118), este explicat din bg. *kladenec* „fântână”, etimon ce nu corespunde din punct de vedere fonetic.

De fapt, *Clănița cea Mare*, *Clănița cea Mică*, *Clănița Seacă* trebuie să fie numele unor afluenți ai *Claniței*, pe care DTRM II 119 ni-i prezintă ca fiind numele unor pâraie ce străbat hotarul localităților Scurtu Mare, Slăvești, Tătăraștii de Jos, jud. Teleorman, respectiv al comunei Orbeasca din același județ.

După MDGR II 520, *Clănița* este un „râulet care curge prin valea cu același nume, al cărei început este în pădurea Oardei, din com. *Izvorul de Jos*, jud. Argeș. Acest râulet străbate o mare parte din jud. Teleorman și apoi parte din județul Vlașca, formând limita lui la extremitatea de N-E atât cu județul Argeș, cât și cu parte din Vlașca”. În continuare se spune: „După numele acestui râulet s-a dat prin legea administrativă din 1892 numirea plășei [sic!] Clănița din jud. Vlașca. Mulți îi scriu numele greșit: *Clenița* în loc de *Clănița* cum îl pronunță locuitorii”.

Clanița este un afluent pe stânga al Teleormanului, în care se varsă în dreptul localității Măgura. *Clănița* este și numele actual (din 1965) al fostei localități Mitropolia, comuna Băbăița din jud. Teleorman.

Hidronimul *Clanița* din sudul Munteniei presupune un sl. **Kladnica* < **kladinŭ* „cu bușteni” (< sl. *klada* „buștean” + suf. adjectival *-inŭ*) + suf. *-ica* cu rol de substantivizare. De la sl. *klada* „buștean” s-au format numeroase toponime / hidronime: cf. scr. *Klada*, *Kladnik* (< *kladinŭ* + *-ikŭ*), *Kladnica*, pol. *Kładnica*, sloven. *Kladnik*¹⁰, bg. *Kladni dol*, *Kladnik* și, mai ales, *Kladnica*, înregistrate în BER II 410-411, s.v. *klada*¹; cf. și pe teritoriul României oiconimele *Cladova* (< sl. **Kladova* < sl. *klada* + *-ova*) din județele Timiș și Arad și numele unei părți de sat din Lunca Banului, orașul Strehaia, jud. Mehedinți (DTRO I 147).

¹⁰ Vezi France Bezljaj, *Slovenska vodna imena*, I, Ljubljana, 1956, p. 257-258.

Că hidronimul românesc *Clanița* provine dintr-o formă mai veche cu *d*, *Cladnița*¹¹, ne-o dovedesc și atestările de la 1699: *Clădnița ce Mare* și *Clădnița ce Mic[ă]* pentru cele două pârauri din com. Scurtu Mare, jud. Teleorman.

De la hidronimul *Cladnița* trebuie să fi luat naștere cu ajutorul suf. dimin. *-ioara* (și nu cu *-oara*, cum dă DTRM II) *Clădnicioara*, numele unei moșii din s. c. *Gălăteni*, jud. Teleorman, iar de la *Clánița* sau *Clănița*, cu același suf. *-ioara*, este derivat numele pâraului *Clăncioara Seacă*, pârau ce trece prin hotarul comunei Orbeasca, jud. Teleorman¹².

CÓBIA, numele unui sat și al unui pârau – Db. (DTRM II 133), este considerat a proveni din np. *Cobie*. Numele de mai sus, ca și alte compuse (analitice) în care intră *Cobia*, au fost explicate de Emil Petrovici¹³: sl. *kobyľa* „a iepei” < sl. *kobyľa* + *ja* (bulg., ucr., scr. *kobila*, rus. *kobyľa* „iapă”). Tot Petrovici arată că și văile și pâraiele din apropiere, paralele cu *Cobia*, poartă nume slave: *Cârcinov*, *Glâmboaca*, *Ilfovul* și *Voia*, ultimul și el un adjectiv posesiv slav derivat de la un nume de animal, cu sensul „a bouului”.

CORÉEA, pădure or. Zimnicea – Tr. (DTRM II 160) este explicat din apeativul *coreie* „loc curățat de copaci”, după o informație din anchetă. Toponimul nostru este de origine bulgărească, cf. bg. *koriĵa* „pădure oprită”, fiind sinonim cu *Braniște*¹⁴.

CRÁVIA, izvor c. Chiscani – Br (DTRM II 177), este explicat din sl. *krava* „vacă”¹⁵. Etimologia corectă a toponimului brăilean a dat-o Petrovici¹⁶, și anume: adj. slav meridional *kravja* < *krava* „vacă” + *-(i)ja*, cu înțelesul de „balta vacii”, *Cravia* (< sl. *Kravja*) fiind corespondentul slav meridional al slavului oriental (ucrainean) *Corovia* = *Corogea* (< v. ucr. *korovja*), numele unei văi udate de un afluent cu același nume al Prutului.

CÚPINA, loc s. c. Sălătrucu – Ag.; (*malul*) *Cupinei* copie slavonă 1580 (DTRM II 202), nu poate proveni din sl. *kopina* (în DTRM II este notat greșit *kopina*) „rug de mure” (Iordan, *T.* 55), deoarece acesta a dat în română *Câmpina*. Toponimul argeșean nu poate proveni nici din rus.

¹¹ Pentru evoluția grupului consonantic *dn* > *n*, cf. sl. *kladnja* > *klanja* > băn. *clañe*; rom. *vrednic* > *vrenic > *vernic*.

¹² Varianta *Clănița*, cu accentul pe sufix, trebuie să fie o adaptare a sl. *Klânica la toponimele românești formate cu *-ița*.

¹³ *Adjective posesive slave în -j- ca toponimice în R.P.R.*, în SCL, IV, 1953, p. 67-68.

¹⁴ Vezi Vasile Frățilă, *Cercetări de onomastică și dialectologie*, Timișoara, Ed. Excelsior Art, 2004, p. 78.

¹⁵ E citat Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, p. 507.

¹⁶ *Adjective posesive slave în -j- ca toponimice în R..P.R.*, p. 73-74.

kupina, ucr. *kupina*, descendente și ele din sl. *kořina*¹⁷, din motive istorice și geografice.

În bg., sl. com. *kořina* a devenit *kăřina*, iar în maced. *kapina*, în scr. *kŭřina*¹⁸. Să se fi întins până în Argeș influența sârbească? Etse greu de crezut.

DOLGÓPOL, oraș – Ag, veche denumire a or. Câmpulung – Ag. (DTRM II 276), este explicat din sl. *dlŭgopole*, autorii DTRM făcând trimitere la Petrovici, *Studii* 246. Dar Petrovici spune că *Dolgopol* este aspectul grecesc din epoca domniilor fanariote al numelui slav *Dlŭgopole*, identic cu cel oficial al cancelariei muntenești. Or, se știe, slavii sunt cei care au tradus rom. *Câmpulung* (< *câmp* + *lung*), iar forma înregistrată la 1898 în MDGR este una grecizată, în care sl. *pole* (< *Dlŭgopole*) „câmp” a fost apropiat de gr. *pol(is)* „cetate”.

DOTĂRIA, pădure s. Bolovănești, c. Mușătești – Ag. (DTRM II 283), este explicat din *dotă* „donație” + suf. *-ărie*. Tot Petrovici¹⁹ arată că pe teritoriul României există nume de locuri formate de români din apelativele românești *dohotar* și *dohotărie*, derivate din apelativul de origine ucraineană *dohot* cu ajutorul sufixelor *-ar* și *-ărie*, anume *Dohotariul* (două pâraie, unul afluent al prâului Suha Mică, în jud. Suceava, al doilea al prâului Negreștilor, jud. Bacău), *Pe Dotărie* (poiană aparținând cătunului Slobozia, comuna Bădeni-Ungureni, jud. Argeș), *Dealul Dotăriei* (la vest de comuna Poienari, jud. Argeș).

Forma *Dotărie*, spune Petrovici²⁰, provine din *Dohotărie*, în părțile Muscelului, consoana *h* dispărând în multe cazuri. Numele de locuri amintite mai sus de Petrovici au la bază cuvintele românești *dohotar*, care însemna „meșter care extrăgea prin distilare *dohot* (păcură, catran) din lemn de mesteacăn sau alți copaci” și *dohotărie* „instalație primitivă, o simplă groapă, pentru distilarea dohotului”.

Cele două dohotării (dotării) semnalate de Petrovici, la care se adaugă cea menționată de DTRM II, sunt dovezi că termenul *dohot*, de origine ucraineană, a fost răspândit nu numai în Moldova și Ardeal, ci și în Muntenia, adus la sud de Carpați de meșteri dohotari din Moldova.

DRÁGOVA, canal c. Pardoși – Bz (DTRM II 286), nu se explică simplu din sl. *draga* „vale”, ci din *draga* + suf. slav *-ova*, după cum nici **DRAJNA**, mai multe toponime, nu se explică, simplu, din sl. *draga* „vale”, ci din **Dražina* < *draga* (< sl. com. **dorga*) + suf. adj. fem. *-īna*²¹.

¹⁷ Vezi Petrovici, SDT 168.

¹⁸ Vezi Šmilauer, *Přiručka* 99, s.v. *koř-a*, *koř-ina*.

¹⁹ *Studii* 166-167.

²⁰ *Op. cit.*, p. 166, nota 30.

²¹ Petrovici, *Toponimice de origine slavo-bulgară pe teritoriul R.P.R.*, în CL, II 1957, p. 41.

DRÁNOVIȚA, ostrov s. c. Frecăței – Br. (DTRM II 286), nu se explică din bg. *drěnov* „de corn (arbore)” + suf. *-ița*, ci din sud-sl. răsăritean *drěnovŭ* „de corn” (< *drěnŭ* „corn”) + suf. *-ica*, mai ales că accentul este pe radical, nu pe sufix. Nici **DRÁNOȘTIȚA**, sat, comuna Vasilăți – Cl (DTRM II 286), nu se explică din bg. *drěnov* „de corn (arbore)” + suf. *-iște* + suf. *-ița*, ci din **drěnov-*isk-ica* > **Dreanovištica* > *Dranoštica*, ca *Braloștița* (< **Bralovŭ* + *-*isk-ica* > *Bralovištica*), *Fratoștița* (< **Fratoviška* + *-ica* > *Fratovištica*)²². Toponimul de mai sus dovedește că slavii asimilați pe teritoriul României au format nume de locuri cu suf. **-isk-ica* nu numai în Banat și în Oltenia, ci și în Muntenia.

ABREVIERI

adj. = adjectiv
 bg. = bulgăresc
 Bz. = județul Buzău
 c. = comună
 cf. = confer
 Cl. = județul Călărași
 Db. = județul Dâmbovița
 determ. = determinant substantival
 dimin. = diminutiv
 jud. = județ
 maced. = macedonean(ă)
 masc. = masculin
 or. = oraș
 p. sau pag. = pagina
 pl. = plural
 np. = nume de persoană
 rom. = român
 rus. = rusă, rusesc
 s. = sat
 sl. = slav(ă)
 sl. com. = slav comun
 scr. = sârbocroat(ă)
 s.v. = sub voce
 v. = vechi
 t. = tom
 top. = toponim, toponimic
 ucr. = ucrainean(ă)
 Tr. = județul Teleorman

---

²² Vezi Petrovici, *Toponime slave în *-isk-ica pe teritoriul României*, în idem, *Studii*, p. 286-287.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

- BER I-II = Vl. Georgiev, Iv. Gălăbov, J. Zaimov, St. Ilčev, *Bălgarski etimologičen rečnik*, Sofia, tom. I, 1971, tom. II, 1979.
 DA = *Dicționarul Academiei* (seria veche).
- DTB = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, I-VII (A-O), Timișoara, 1984-1994.
- DTRO = *Dicționarul toponimic al României. Oltenia*, Craiova, Editura Universitaria, 1993-2000 (coordonator Gh. Bolocan).
- DLR = *Dicționarul limbii române* (DLR), tom. VI-XVI, literele M-Z, București, EA, 1965-2000.
 CL = „Cercetări de lingvistică”, I, 1956 ș.u.
- DFNFR = *Dicționarul de frecvență a numelor de familie din România* (DFNFR), vol. I, A-B, Craiova, Editura Universitaria, 2003 (redactor responsabil Teodor Oancă).
- DNFR = Iorgu Iordan, *Dicționar al numelor de familie românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.
- Gerov-Pančev = N. Gerov – T. Pančev, *Rečnik na bălgarskij ezik*, I-II, Plovdiv, 1895, 1901.
- Iordan, T. sau Iordan, *Top. rom.* = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei, 1963.
- Petrovici, *Studii* sau Petrovici, SDT = Emil Petrovici, *Studii de dialectologie și toponimie*, București, Editura Academiei, 1970, (volum îngrijit de I. Pătruț, B. Kelemen și I. Mării).
- Šmilauer, *Průručka* = Vladimír Šmilauer, *Průručka slovanské toponomastiky. Handbuch der slawischen Toponomastik*, Praga, 1970.
 SCL = „Studii și cercetări lingvistice”, București, I, 1959 ș.u.
- Udolph, *Studien* = Jürgen Udolph, *Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen*, Heidelberg, Carl Winter Universitätsverlag, 1979.

NOTES DE TOPONYMIE VALAQUE

(Résumé)

La parution des premiers deux volumes du *Dictionnaire toponymique de la Roumanie. Muntenie* [*Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*], ouvrage fondamentale de l'onomastique roumaine contemporaine, réalisé par un collectif de chercheurs de l'Institut de Linguistique de Bucarest, sous la rédaction du prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, a donné à l'auteur la possibilité de proposer des etymologies différentes par rapport à celles indiquées par les auteurs de DTRM I (A-B) et II (C-D).